

Yrittäjyyskasvatuksen nykytila Aurassa

Tausta

- Elinvoimaohjelmassa 2023-26 sekä talousarviossa 2025 on asetettu tavoitteeksi rakentaa Auraan yrittäjyyskasvatuspolku varhaiskasvatuksesta yläkouluun.
- Elinvoimatyöryhmän kokouksessa 25.2.2025 sovittiin, että edetään selvittämällä, mitä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa jo tehdään yrittäjyyskasvatuksen osalta sekä esitetään tämän hetkinen yrittäjyyskasvatuksen tila elinvoimatyöryhmälle kevään kokouksessa. Mahdolliset täydennys- ja parannusehdotukset yrittäjyyskasvatuspolkuun toteutetaan syksyn 2025 aikana.

Selvitystyön toteutus

- Yrityskoordinaattori haastatteli kevään 2025 aikana varhaiskasvatuspäällikköä ja rehtoria ja vieraili Turun Yrityskylässä

Mitä yrittäjyyskasvatus on?

Yrittäjyyskasvatus

- Yrittäjyyskasvatus on yrittäjyyteen liittyvien tietojen, taitojen ja valmiuksien harjoittelemista
- Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteena on:
 - lisätä yrittäjyyteen liittyviä myönteisiä asenteita
 - vahvistaa yrittäjämäistä toimintaa
 - kehittää yrittäjyyteen liittyviä tietoja, taitoja ja valmiuksia sekä tunnistaa omaa osaamista
 - aikaansaada uutta yrittäjyyttä
- Yrittäjyyskasvatuksessa on keskeistä vahvistaa oppijan yrittäjämäisiä valmiuksia, joita lapset ja nuoret tarvitsevat muuttuvassa yhteiskunnassa.

(Opetushallitus, 2025.)

Yrittäjämäiset valmiudet

- mahdollisuuksien havainnointi ja hahmottaminen sekä niihin tarttuminen
- luovuus
- aloitteellisuus
- tavoitteellisuus
- kyky muuttaa ideat toiminnaksi
- omien vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen
- sisukkuus
- vastuunottaminen
- rohkeus
- kyky ymmärtää, tunnistaa ja hallita riskejä
- kyky tehdä päätöksiä
- epävarmuuden ja pettymysten sietokyky
- kyky ymmärtää taloutta ja sen toimintaa.

Listaus perustuu yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen opetussuunnitelmiin, EU:n EntreComp-viitekehykseen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön Yrittäjyysslinjauksiin 2017.

(Opetushallitus, 2025.)

Yrittäjämäiset oppimisympäristöt

- Yrittäjämäisissä oppimisympäristöissä tavoitteena on luoda ympäristö, jossa oppijat omaksuvat yrittäjämäistä asennetta, tietoja ja taitoja.
- Yrittäjämäiset oppimisympäristöt ovat
 - avoimia
 - usein oppilaitoksen ulkopuolella
 - voivat olla myös virtuaalisia.
- Esimerkkejä yrittäjämäisistä oppimisympäristöistä
 - yritykset ja muu työelämä
 - digitaaliset ja pelilliset ympäristöt
 - harjoitusyritykset ja osuuskunnat
 - oppilaitosyritykset
 - monimuotoiset, motivoivat tilat
 - eri oppiaineita yhdistävät ympäristöt
 - sosiaalinen media
 - kerhotoiminta

(Opetushallitus, 2025.)

Oppilaitosten ja yritysten yhteistyö

- Oppilaitosten ja työelämän yhteistyö antaa lapsille ja nuorille aidon kuvan työelämästä ja yrittäjyydestä sekä kehittää tulevaisuuden työelämätaitoja. Samalla he tutustuvat oman alueensa elinkeinoelämään, millä voidaan vahvistaa alueen elinvoimaisuutta pitkällä aikavälillä.
- Työelämän jatkuva muutos edellyttää, että opetuksella rakennetaan vahva perusta elinikäiselle oppimiselle, yrittäjämäiselle asenteelle ja ammattitaidon kehittämiselle.
- Työelämätuntemus hyödyttää sekä oppijaa että opettajaa. Yritysyhteistyö antaa opettajalle mahdollisuuden rikastuttaa opetustaan, laajentaa ymmärrystään paikallisesta elinkeinoelämästä ja saada uusia näkökulmia työhönsä.

(Opetushallitus, 2025.)

Yrittäjyyskasvatus Auran varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

Yrittäjyyskasvatus varhaiskasvatuksessa

Yhtymäkohtia varhaiskasvatussuunnitelman ja yrittäjyyskasvatuksen määritelmässä

- Pedagogisen toiminnan tavoitteena on kehittää lasten vuorovaikutus- ja kaveritaitoja sekä lisätä osallisuutta.
 - Lasten mielenkiinnon kohteita selvitetään esim. lasten palaverilla
- Tunnetaitoja harjoitellaan suunnitelmallisesti.
- Lapsen vahvuuksia tuodaan esiin varhaiskasvatuskeskusteluissa

Yrittäjyyskasvatus varhaiskasvatuksessa

- Teemaan liittyviä yrityskäyntejä on järjestetty:
 - Säästöviikko: kirpputorikäynti; lapsilla on ollut x-summa rahaa mukana ja ovat saaneet sillä ostaa itselleen jotain
 - Yrittäjäviikko: vierailu Matin Mainio
- Yrityskäynnit/-vierailut eivät ole säännöllisiä
- Eskarilaisille vierailut voisi olla mahdollisia
 - Kävelyetäisyys puukoululta
 - Kohteen tulisi olla kiinnostava lasten mielestä;
 - esim. kirpputori, leipomo, pizzeria..

Yrittäjyyskasvatus alakoulussa

- 4-6-luokkalaisille
 - NYTin palveluista käytössä PikkuYrittäjä/Yrityssankari
 - <https://nuortennyt.fi/palvelu/yrityssankari/>
- 6-luokkalaisille
 - Yrityskylä (päivä Yrityskylässä + liittyvät oppitunnit)
 - <https://nuortennyt.fi/palvelu/yrityskyla-alakoulu/>
 - Kirkonkulmalla joka toinen lukuvuosi, koska 5.-6. yhteisluokka ja Yhtenäiskoululla joka lukuvuosi

Yrittäjyyskasvatus yläkoulussa

- 8-9 luokkalaisilla
 - tet-jaksot 1viikko/lukuvuosi
- 9-luokkalaisilla
 - Yrityskylä (päivä Yrityskylässä + liittyvät oppitunnit)
 - <https://nuortennyt.fi/palvelu/yrityskyla-ylakoulu/>
 - 4h:n järjestämä kesätyöntekijän ajokortti
 - <https://harkatie.4h.fi/nuorten-tyollistaminen/ysit-toihin/>
 - talousosaamiseen liittyviä vierailijoita

Yrittäjyyskasvatuksesta perusopetuksessa

- Oppiaineet, joissa yrittäjyyskasvatuksen teemoja käsitellään
 - Yhteiskuntaopissa
 - raha, kuluttaminen,
 - Ympäristöopissa
- Yrittäjämäiseen asenteeseen kannustetaan
- Yrittäjäviikko
 - Päivän avaus; Yrittäjien ja kunnan pitämä
 - Yrittäjävierailuita kouluilla
 - alakoululaisille ja yläkoululaisille omat
- Yrittäjyyskasvatus ollut painopisteenä kaksi edellistä lukuvuotta, mutta ei ole enää, kun on ajateltu toiminnan olleen vakiintunutta
- Opetussuunnitelmasta: Yrittäjäviikko otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan tänä vuonna luokilla 1.-9.

Perusopetuksen toiveet yrittäjyyskasvatukseen

- Yläkoululaisille yritysvierailuja läpi vuoden
 - Yritysten oltava kävely- tai pyörämatkan päässä yhtenäiskoululta
- 7-luokkalaisten tet-päivä
 - Päivän tutustumiskäynti yritykseen/työpaikkaan

Lähteet:

- Opetushallitus. 2025. Mitä on yrittäjyyskasvatus? Verkkosivusto. [Viitattu 15.4.2025] Saatavissa: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/mita-yrittajyyskasvatus>